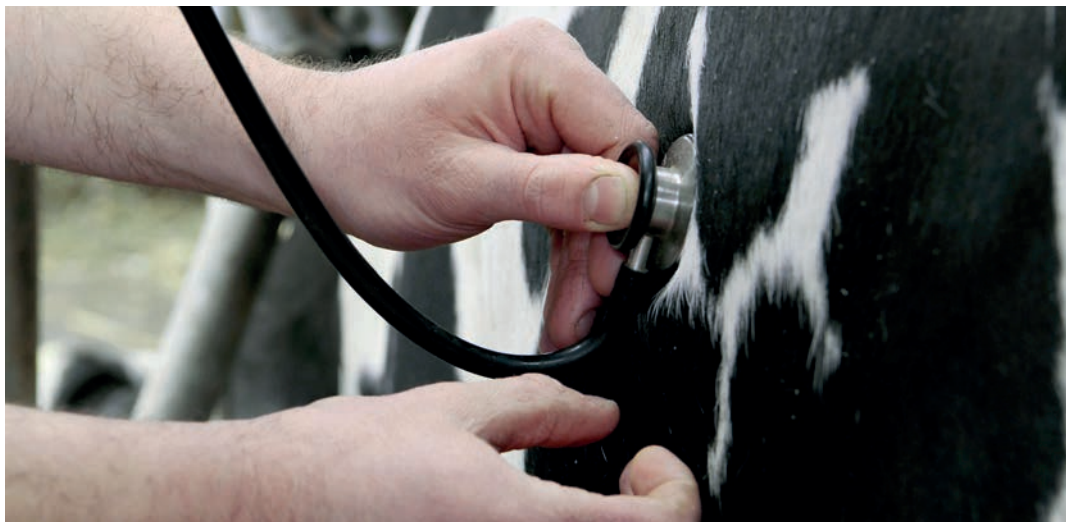

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Piet De Meuter, René Bemers en Anthony De Schryver maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Lebmaagdraaiing kort na een keizersnede

naam aandoening
lebmaagverplaatsing

verschijnselen
verminderde spijsvertering, dunne mest, slecht functioneren

oorzaak
plots veel ruimte in de baarmoeder

behandeling
operatie om de lebmaag te fixeren

Vorige week werd ik gebeld door een veehouder met de vraag of ik eens langs wilde komen voor een zieke koe. De dag ervoor had ik een keizersnede bij het dier uitgevoerd. De keizersnede bij de Belgisch witblauwe vaars was vlot verlopen, zonder bijkomende complicaties. Nu wilde die koe niet meer eten en ze had een waterige diarree.

Toen ik aankwam op het bedrijf, was duidelijk dat het dier erg ziek was. Ze had diepliggende ogen, een versnelde ademhaling, dunne mest en ingevallen flanken. De temperatuur was normaal, maar er was gebrek aan eetlust en een vertraagd reactievermogen. De wond van de keizersnede, de wondranden en hechtingen waren alle intact en zagen er goed uit. Tijdens het beluisteren van de longen waren geen afwijkingen te horen. Er was wel een duidelijk ping-geluid te horen ter hoogte van de linkerflank. Dit kon wijzen op een eventuele luchtlaag tussen de spierlagen door de keizersnede of op een lebmaagverplaatsing. Na rectaal onderzoek werd duidelijk dat de lebmaag verplaatst was en sterk uitgezet. Dit komt zelden voor bij Belgisch witblauwe dieren of vleesrassen. Aangezien het karkas of de buikholte bij vleesrassen compacter is dan bij melkvee, is de kans op een lebmaagverplaatsing veel kleiner.

Er zijn verschillende oorzaken van een lebmaagverplaatsing. De aandoening komt het vaakst voor kort na kalven wanneer de baarmoeder krimpt en er door onvoldoende pensvulling veel ruimte ontstaat in de buikholte. Wanneer een keizersnede uitgevoerd is, kan dit eventueel ook ontstaan door manipulatie van de baarmoeder wanneer het kalf uit de koe gehaald wordt. Indien de dieren onvoldoende voedsel opnemen, waardoor de pens klein blijft, krijgt de maag meer ruimte om zich te verplaatsen. Bij een verplaatsing wordt de maagopening gedeeltelijk afgesloten, waardoor er zich gasophoping voordoet. Het typische ping-geluid tijdens het beluisteren met de een stethoscoop is een vaste verklikker voor een maagdilatie. Daarop heb ik de koe geopereerd aan de rechterflank om de lebmaag terug op zijn plaats te krijgen aan de rechterzijde van de buikholte. De lebmaag werd teruggehaald onder de pens en vastgehecht aan de buikwand. Deze was gelukkig nog mooi roze van kleur, waardoor de kans op succes groot was. De vaars is nog enkele dagen behandeld met antibiotica en langwerkende ontstekingsremmers. Het dier werd ook gedrencht met een fysiologische zout- en mineralenoplossing om de pens te stimuleren. Na een week was het dier terug gezond.